

STOCKHOLMS STADSMUSEUM
ARKEOLOGISK RAPPORT

FORNLÄMNING 103

STOCKHOLM

GAMLA STAN

ATLAS 2

STOCKHOLMS STADSMUSEUM
Arkeologiska sektionen

Stadsdel/socken ..Gamla Stan.....
Kvarter...Atlas 2.....
Adress ...Kåkbrinken 1.....

Ärendets art: Sänkning av källargolv

Anmälan från: M. Cramer

Ev Överenskommelse: -

Besiktning den Maj 1989 gm B. Århem, K. Söderlund

Åtgärd: Uppmätning; lplan 1:50, 1 plan 1:20 4 profiler 1:20
Foto S89-0282:2-12, S89-0324:18-36

Beskrivning (av fyndplats, schaktområde, fornlämning od):

Atlas 2 har medeltida källare. 1489 ägdes huset av S:t
Cristofers altare i Bykyrkan. Från 1595 finns ett fastebrev
som omtalar en försäljning av huset till "Kongl. Majts tro-
tienare och camerer Joen Joensson" . 1989 sänktes golvet
ca 0,8 m. Då framkom rester av en riven trappa samt och
norr om denna ett "latrinvalv" ? Anläggningen utgjordes av
en 1,8 x 1,6 m stor välvd tegelkonstruktion med med en fyr-
kantig 0,6 m stor "skorsten" i nö hörnet. Anläggningen var
byggd av stortegel fogat med lerbruk. I anläggningens södra

Ärendet slutfört den

Stockholm den

.....

vägg fanns en öppning, stor som en tegelsten - tömningslucka ?
Valvet var överst fyllt med brun sand som innehöll "moderna
fynd", t.ex glas från glödlampor och blyertsstift. Djupare ned
utgjordes fyllningen av fet mylla och där hittades skärvor av
1500-tals fajans. P.g.a. rasrisk kunde inte all fyllning i
valvet grävas bort. Valvets väggar fortsatte djupare ned än
husets grundläggning. Inga spår av brand eller sot kunde
ses på teglet. I taket ovanför "skorstenen" fanns ett igen-
satt hål. Troligen är skorstenen en rest av en numer bort-
riven kanal som fortsatt upp i huset.

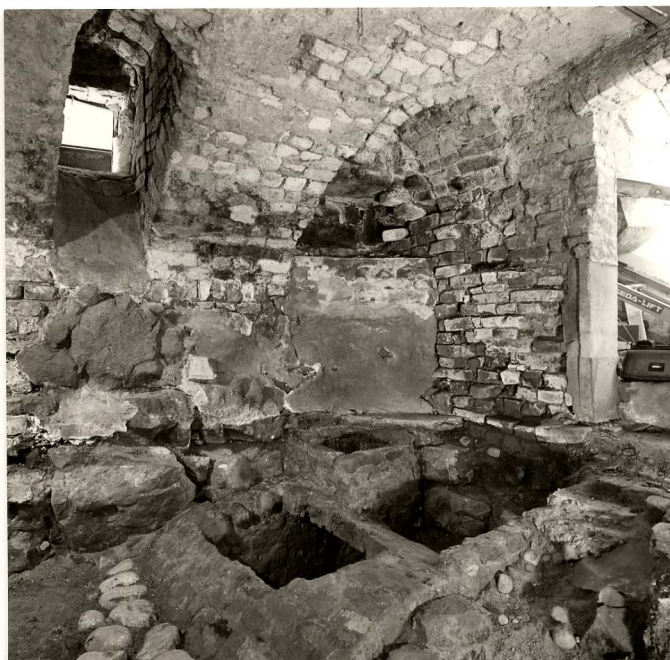
Väster om valvet fanns rest av en stenläggning samt på samma
nivå hårt packad lera med lite sand. Denna nivå kan vara
ett äldre golv. Den hårt packade leran fanns också söder om
valvet, men närmast "tömningshålet" påträffades en nedgräv-
ning fylld med sand. I den sandblandade leran hittades en
en skärva 1500-talsfajans. Keramikskärvorna och användandet
av lerbruk i valvets fogar tyder på att anläggningen
tillkommit vid 1500-talets slut - kanske efter det att den
kunglige trötjänaren och kamrern Joen Joensson köpt huset.
Anläggningen finns kvar och efter undersökningen fylldes
valvet åter med sand för att stödja dess väggar.

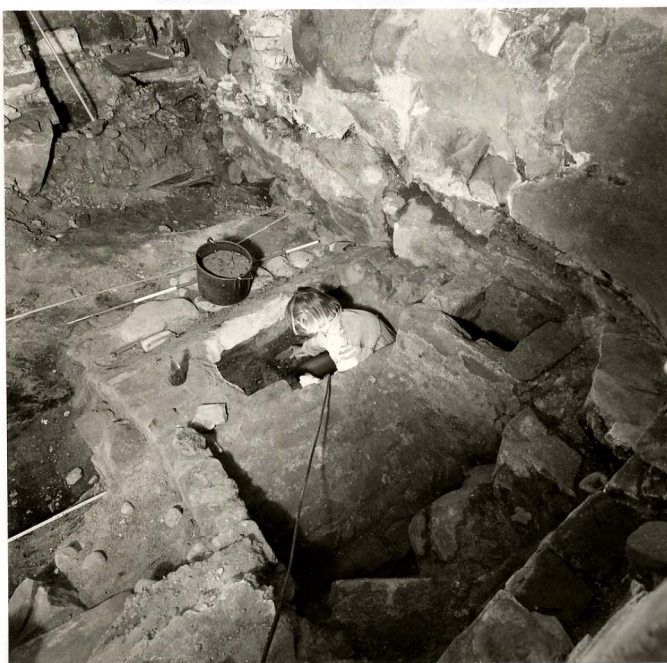
"Latrinvalvet" fr V 589-282:7

"Latrinvalvet" fr s 589-282:10

"Latrinvalvet" fr sv S89-282:4

"Latrinvalvet" fr sö S89-282:3